

Lk 3

TAASAVATI VÄRSKELT RESTAUREERITUD VÄÄNA MÕISAHOONE,

kus kõigil huvilistel oli võimalik osaleda restaureerimisprotsessi järgset tulemust tutvustaval ekskursioonil.

Lk 2

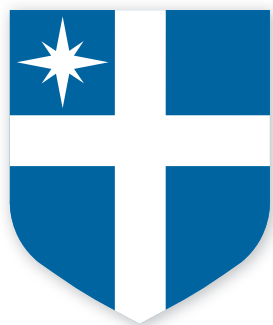
SELGITUS KALLAS- RADADEL LIIKUMISEKS:

kas ja kuidas on jalutajatel ja jalgratturitel lubatud liikuda eramaal asuvatel kallasradadel ja ranna-äärsetes metsades olevatel teeradadel.

Lk 2

DETSEMBRIS KOLIB HARKU KONSTAABLIPUNKT

uutesse ruumidesse Teenuste 2 ärihoones, olles nii vallaelanikele nähtavamal kohal.

KOLMAPÄEV, 25. november 2015

Harku Valla Teataja

HARKU VALLA AMETLIK HÄÄLEKANDJA. ILMUB KAKS KORDA KUUS.

Tahame, et kogukond oleks Väana mõisaga seotud eelkõige läbi hariduse.

GLEDAIRIIN SAARSO
Väana Mõisakooli direktor

Foto: erakogu

Harku valla 24. aastapäevale pühendatud vallavolikogu esimehe ja vallavanema pidulik vastuvõtt toimus seekord Väana mõisa tall-tõllakuuris, jätkates traditsiooni, mis toob piduliku tänu- ja tunnustusrituse valla jaoks olulistesse paikadesse. Vastuvõtule palutud arvukatest külalistest, kelle seas olid nii valla hariduse, kultuuri ja spordi edendajad, kogukonna ja vabaihenduste esindajad kui ka ettevõtjad, on igauks andnud olulise panuse vallaelu edenemisse. Nende tunnustamine, kelle tegevus valla arengu hüvanguks erilisel esiletõstmist väärib, oli juba traditsioonilisel piduliku vastuvõtu ajendiks ja kõrghetkeks.

Tunnustus südamega tehtud tööle

Vallavanema Kaupo Rätsepa sõnul väärivad valla kõrgeima tunnustuse – teenetemärgi – või tänukirja pälvinud auküladelised esiletõstmist just tänu nende igapäevatöö või vabatahtliku algatusega töövälisest ajast, nad teevad oma tööd südamega ja oskavad heade eesmärkide nimel teha üksteisega koostööd. „Teenetemärk omistati tänava neljale inimesele, kelle tegevus on olnud valla arengutele märgilise tähendusega. Harku valla teenetemärgid said Udo Mölder, kelle pikaajaline missioonitunnetusega tegevus ettevõtjana invatranspordi alal on avanud uued võimalused neile, kel liikumine raskendatud; Silja Konsa oma pühendunud tegevuse eest kultuuripärandi hoidjana; ratsatalu pidaja Marit Künnapuu, kelle tegevus on aidanud esile

Rohkem pilte:
www.harku.ee/et/pildigaleriid

Vastuvõtu piduliku osa järel muutus tall-tõllakuur ajastu sõnumeid kandvaks peosaaliks, kus mõnusa peomeeleolu lõi ansambel Swingers.

HARKU VALLA TÄNAPÄEV – 24 aastat südamega tehtud tööd

Laupäeval möödus 24 aastat päevast, mil taastati Harku valla õigused taas iseseisvunud Eesti Vabariigis. Läbi aastate on see olnud Harku vallale päev, mil tänada ja tõsta esile neid, kelle südamega tehtud töö on viinud edasi siinset arengut.

neid valla haridustöötajaid, kes on hoolitsenud siinsete laste haridustee eest aastaid. Väana Mõisakooli direktorit Gleda Airiin Saarsod tänati tänuväärse töö eest Harku valla haridussüsteemis ja suure panuse eest Väana Mõisakooli renoveerimisprotsessi korraldamisel. Suure panuse eest Väana mõisakompleksi renoveerimise korral-

damise juures omistati tänukiri Kaido Kruusojale ning tänuväärse töö eest Harku vallas Jonel Põllule. Ivo Lukk sai tänukirja töö eest Alasniidu külaseltsi eestvedamisel. Astrid Väizenet tänati töö eest Harku valla kultuurielus, niisamuti on olnud suur panus valla kultuurielus Elin Otsal, keda tänati tulemusliku ja pikaajalise töö eest muusikahariduse ja kultuuri edendamisel Harku vallas. Vallajuhid tänasid oma koostööpartnereid ja noori

▲ Väana mõisakompleksi tall-tõllakuuri palutud auväärseid külalisi tervitas vallavanem Kaupo Rätsepp, kes tõstis oma aastapäevakõnes esile valla arengu olulisima alustalana ja edasiviiva jõuna koostööd.

◀◀ Harku valla teenetemärk omistati tänava neljale erilise missiooniga inimesele. Üks laureaatidest on Udo Mölder, kes on läbi kahe aastakümne hoolitsenud liikumispuudega inimeste transportivõimaluste eest vallas. / Fotod: Olavi Ruhno

ning entusiastlikke abilisi, tänu kellele sai selgi suvel teoks valla suursündmus Tabasalu Päev 2015, ning Harjumaa Maakaitsepäeva 2015 korraldajaid. Tänukirjad omistati veel valla pikaajalistele töötajatele Viive Matsutsale, Hannes Raudlehele ja Ene Vegesele ning Karin Popsile tänuväärse ja tulemusliku töö eest Harku valla kultuuri- ja haridusmaastiku edendamisel.

Traditsiooniliselt antakse valla aastapäeva vastuvõtul üle ka Tui preemia stipendium, millega alates 2008. aastast tunnustatakse Juhan ja Erna Tui auks inimest, kes on silma paistnud kohaliku kultuuri, hariduse, spordi või mõne muu valdkonna edendamisel. Täna-

dunud koostööle. „1991. aastal, mil taastati Harku valla õigused, oli valla eelarve 6,2 miljonit Eesti krooni ehk ligikaudu 400 000 eurot. Täna on eelarve pea 16 miljonit eurot,“ pani valla kasvu oma aastapäeva tervituskõnes numbrite keelde Harku Vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu. Ta tõdes, et väärkas kasv on saanud toimuda tänu meie ettevõtetele ja ettevõtlikele inimestele, kes kõik väärivad esiletõstmist oma panuse eest valla arengusse. Edasiminekuks on sündinud koostööna. Nii tõi Harku vallavanem oma tervituskõnes välja, et valla siiani üks suurimaid unistusi – Väana mõisa restaureerimine – sai võimalikuks üksnes läbi erinevate ametkondade, kogukonna ja töötajate ning suisa riikidevahelise koostöö. Tema sõnul arendatakse koostöös valla taristuid ning rikastatakse ettevõtluskeskkonda; arenev ettevõtlus koos laienevate ettevõtete loob aga valda juurde töökohti ning seeläbi saab kasvada ka vallaelanike arv. Kogukonna vajaduste eest hoolitsemisel on samuti koostöö vabaihenduste ning valla vahel viinud kohalike teenuste pakkumise uuele tasemele. Selle heaks näiteks on Muraste koolimajas avatud kogukonnakeskus, mille tegevust finantseerib vald, ent tegevust koorideneerib sealne külaselts.

Koostöö viib edasi

„Koostöö on võtmesõnaks ka valla tulevikuplaanides,“ kinnitas Rätsepp, kelle sõnul jätkatakse ühiseid pingutusi selle nimel, et uuel aastal langetataks otsus rajada Tabasallu nii vajalik riigigümnaasium. Ka lähiaastatel töösse mineva Haabersti ringristmiku rekonstrueerimise puhul saab vaid ühise suure tööga kindlustada, et liiklussõlme rajamiseks oleks maksimaalselt arvestatud Harku valla elanike huve ja vajadusi. Valla noorte huvitegevuse arendamine ja erinevate vabaaja veetmise võimaluste viimine võimalikult paljude valla piirkondade laste ja noorteni nõuab samuti ühist tegutsemist. Nii näebki vallavanem koostöö kandvat rolli edasiste arengute toimumiseks: „See on ühine töö ja teotahe, mis aitab meid nende plaanide juures soovitud tulemusteni.“

Harku Vallavalitsus tänab Väana Mõisakooli meeldiva koostöö eest valla aastapäeva vastuvõtu korraldamisel.

AULE SAGEN

tõsta valla looduslikke väärtusi ja võimalusi; ning Val Rajasaar tulihingelise loodushoidja ja kohaliku elu edendajana. Teenetemärgi saajad on südamega oma asja ajades loonud kõrgeid väärtusi kogu vallarahvale.

Tänuväärt panus

Tänu ja tunnustust jagus pidulikkudele ohtusse veelgi. Silmapaistva ning tänuväärse hingege tehtud töö eest tunnustasid vallavolikogu esimees ja vallavanem Harku valla tänukirjaga

Millistel radadel võib jalutada?

Harku vallas on 22 km rannajoont, kus tasane ning madal rannaala vaheldub kõrge, ligi 30-meetrise pankrannikuga. Kas ja kuidas on jalutajal võimalik kogu seda loodusilu teeradu pidi nautida?

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse järgi peab inimesel olema tagatud võimalus mere ääres jalutada vähemalt 10-meetrisel kallasrajal, mida lamekaldal arvutatakse põhikaardile kantud veekogu piirist ning kõrgkaldal kalda nõlva ülemisest servast. See tähendab, et inimesel peab olema kogu rannajoone ulatuses võimalik mere äärt pidi jalutada. Kui aga rannas jalutada pole enam võimalik, siis on inimesel õigus oma teekonda jätkata mööda kõrgkallast. „Üldjuhul tuleb meil mere ääres kallasrajaks ette nähtud 10 meetrit täis, ent on ka kohti, kus see nii ei ole,“ ütles Harku Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist Lembe Reiman. Näiteks Rannamõisa külas Tilgu tee ääres on selline koht, kus mere ääres pole 10-meetrist kallasrada ning seetõttu on sealt kuiva jalaga läbipääsemine väga keeruline. „Sellistes kohtades on inimesel õigus minna mööda kaldaäärt üles ja kõndida sealt, olenemata sellest, kas seal on eramaa või mitte.

Ja seda ei keela ka sinna paigutatud eramaa sildid või muud territooriumil viibimist keelavad tähised. Pankranniku puhul aga ei ole ülesminek tihti võimalik,“ selgitas Reiman jalutajatele.

Traditsioonilised teerajad jalutamiseks

Kui mere äärest jalutamiseks 10 meetrit täis ei tule, siis puuduolev osa arvestatakse kõrgkaldast. Näiteks, kui lameribal on jalutajatel võimalik kõndida kahemeetrise alal, siis ülevaalt peavad nad saama liikuda vähemalt kaheksa meetri laiuse alal. Samas on täpseid meetreid väga raske jälgida, sest merevee tase on liikuv.

Inimesel õigus oma teekonda jätkata mööda kõrgkallast.

„Meri on vahel nii kaugele tagasi tõmmanud, et lameribal on jalutamiseks tavalisest oluliselt enam veepiirist välja jäävaid meetreid, kuid see võib väga tormiste ilmadega olla ka

Kui mereäärsel kallasrajal ei tule 10 meetrit täis, siis on inimesel õigus minna mööda kaldaäärt üles ja kõndida sealt. / Foto: Kady-Ann Sutt

nii, et vesi on sedavõrd kõrgele tõusnud, et vaatamata 10-meetrise kallasraja olemasolule ranna lameribal on see merevee all ning seal polegi võimalik käia,“ tõi Reiman välja, kuidas ilmaolud kallasradadelt läbipääsemist mõjutavad. Ühtlasi on piirkondi, kus on suhteliselt madal astang ja mere ääres 10-meetrine kallasriba olemas, ent kuna see

on väga kivine ja märg, siis sealt jalutades läbi pääseda on väga keeruline. Näiteks Suurupi piirkonnas kohtab sellist maastikku.

Teisalt on seal aga kalda ülemises osas traditsioonilised teerajad, mida mööda on inimesed harjunud jalutama. Meie taustast tulenevalt on kogu Muraste ja Suurupi piirkond endine Vene piirivalve tsoon ehk seal on mereääres metsas vanad piirivalverajad,

mida mööda on inimesed alates piirivalve lahkumisest ja nende teede avanemist kogu aeg kõndinud. Tihti on sealt mugavam läbi pääseda kui kivist ja märga mereäärt pidi, eriti kui liikuda jalgratta või lapsekäruga. „Seal on kohati olemas väga korralikud laiad pinnaseteed, kus vanasti liigel-

Küll aga tohib inimene liikuda vaid teerajal.

di sõidukitega, nüüd on seal aga looduskaitseala, kus liikuda on küll endiselt võimalik, kuid üksnes jala või jalgrattaga, mitte mingil juhul aga mootorsõidukiga,“ selgitas Reiman traditsioonilistel radadel jalutamise õigusi.

Samamoodi võivad jalutajad liikuda mööda neid traditsioonilisi radu, mis kulgevad mööda eramaad, ent need peavad jääma omaniku koduhoovist väljapoole. „Kinnistute õue- ehk hoonestusalad on ära märgitud detailplaneeringutega, millega saab tutvuda vallamajas,“ juhendas keskkonnaspetsialist. „Kui traditsiooniline rada jääb eramaal väljapoole hooviala, siis seaduse järgi on inimestel lubatud seda mööda jalutada ning kõndimist ei saa keelata ka eramaa siltidega.“

Siltidel informeeriv tähendus

Maaomanikul on õigus oma maale neid silti küll paigaldada, ent sellisel juhul on siltidel vaid informeeriv tähendus – jalutaja teavitamiseks, et ta viibib eramaal. „Küll aga tohib inimene liikuda vaid teerajal ega või jääda sinna kinnistule omaniku loata piknikku pidama, telkima või lõket tegema,“ rõhutas Reiman, et maaoma-

niku valdust ei tohi mingil viisil kahjustada ning seal viibimine on lubatud üksnes traditsioonilisel teerajal liikumiseks.

Keskkonnaspetsialisti sõnul on valda teavitatud ka sellistest juhtumitest, kus eramaal olevad teerajad oleksid justkui meelega puukoste või puutüvedega kaetud, nii et läbipääsemine on tõkestatud. „Olgu need siis sinna tormi tagajärjel kukkunud või kellegi poolt pahatahtlikult teele ette viidud, rajal liikuda soovijal on õigus need oksad ja puud sealt eemale tõsta ning teed edasi kasutada,“ julgustas Reiman selliseid teid takistustest puhtaks tegema. Ta lausa soovib nii talitada, sest kui traditsioonilisi teeradasid enam ei kasutata, siis need kasvavad kinni ning nii kaob ka õigus seal maaomaniku nõusolekuta liikuda.

Kõige olulisem on aga üks teisega arvestada ja üksteisest lugu pidada – nii jalutaja maaomanikust kui ka vastupidi. „Mereäärne ala on meie vallas väga ilus ning sealne loodus pakub ainulaadseid vaateid. Püüame sõbralikult kõik koos seda loodusilu nautima mahutada ning üksteisega arvestada,“ õhutas keskkonnaspetsialist tolerantusele. Siinkohal võib üksteisega arvestamise näiteks tuua ühe Suurupi külas asuva kinnistu omaniku, kes on küll oma mereäärse kinnistuosa haljastanud ja piiranud võrkaiaga, kuid lubab sealt kõigil läbi jalutada. Ikka selleks, et inimestel säiliks võimalus mereäärsetes metsades mööda traditsioonilisi radu ka edaspidi jalutada.

KADY-ANN SUTT

Harku valla konstaablipunkt saab endale detsembris uued ja avaramad ruumid Tabasalus Teenuste 2 ärihoones.

Tabasalus Harku vallavalitsuse hoone taga aadressil Sarapuu 1 paiknev Harku valla konstaablipunkt kolib detsembris uutesse ruumidesse, mille asukoht Teenuste 2 ärihoones on elanikele lihtsamalt leitav ning ligipääsetav. Praeguse spordipubi kõrval pikalt ärihoones tühjana seisnud ruumid kohandatakse vastavalt piirkonnapolitseinike vajadustele ning nendega koostöös. 40 m² pinnale tuleb kodanikele eraldi ooteruum, vastuvõturuum ning üks lisatuba, mis annab konstaablipunktis töötavatele politseinikele võimaluse segamatult vestelda ka siis, kui piirkonn- või noorsoopolitseiniku vastuvõtule on tulnud inime-

Politsei kolib Teenuste tänavale

sed üheaegselt. Samuti on konstaablipunktis loodud politseinikele vajalikud pesu- ja puhkeruumid. Remonttööd OÜ-le Strantum kuuluvates ruumides lõpetatakse detsembri alguseks ning rendilepingu allkirjastamise järel saavad piirkonnapolitseinik Ivo Roosimägi ning noorsoopolitseinik René Uustalu avaramatesse ruumidesse asuda.

Politsei kohalolu distsiplineerib

Harku vallavanema Kaupo Rätsepa sõnul on politsei ruumivajadus olnud läbi aastate erinev. Kuna vahepealsel perioodil ei näinud Politsei- ja Piirivalveameti struktuur ette politseinike viibimist valla konstaablijaoskonnas kohapeal, siis jäeti politsei käsutusse Sarapuu 1 hoones ka väiksem pind. Hoone teise külge seati sisse vallavalitsuse dokumendiarhiiv. „Läinud aastase Politsei- ja Piirivalveameti struktuuri-

Harku valla konstaablipunkt asub detsembrist nähtavamal ja kergemini ligipääsetaval kohal Teenuste 2 ärihoones. / Foto: Aule Sagen

muutuse järel hakati aga nägema Harku valda territooriaalselt piisavalt suure piirkonnana, mistõttu peeti taas vajalikuks konstaabli pidev kohalviibimine vallas,“ rääkis Rätsepp, pidades seda omavalitsusele oluliseks signaaliks

ning võimaluseks teha Politsei- ja Piirivalveametiga tõhusat koostööd. Ruumikitsikuse leevendamiseks leiti ühiselt konstaablipunktile avaramad pinnad, mille kohandab politsei vajadustele OÜ Strantum. Paremini ligipääsetavas ja

silmapaistvamas kohas paiknev konstaablipunkt on ühtlasi elanikele lihtsamalt leitav ning vallavanema lootuste kohaselt mõjub nähtaval olemine ka sinise turvalisusele hästi: „Sellel on oluline preventiivne mõju, kui konstaab-

lipunkt paikneb nähtaval kohal, saates selgemalt välja signaali politsei kohalolust.“

Ehkki muutub konstaablipunkti asukoht, jäävad piirkonnapolitseinik Ivo Roosimägi sõnul samaks konstaablipunkti telefoninumbriid ja e-posti aadressid, mille kaudu nendega ühendust võtta. Samuti jäävad endiseks ka vastuvõtuajad.

AULE SAGEN

ELANIKE
VASTUVÕTT
HARKU
KONSTAABLIPUNKTIS

kolmapäeviti kell 15-17
neljapäeviti kell 11-13

Kontaktid:
Piirkonnapolitseinik
Ivo Roosimägi
Telefon: 612 4582
E-post:
ivo.roosimagi@politsei.ee

Noorsoopolitseinik
René Uustalu
Telefon: 612 4571
E-post:
rene.uustalu@politsei.ee

Koolidirektor Gled-Airiin Saarso (ees keskel) koos restaureerimisprotsessis tihedalt osalenud vallamajanduse spetsialisti Mihkel Jürissoni (ees paremal) ning vallavanema Kaupo Rätsepaga (ees vasakul) esitlevad vastrenoveeritud Vääna Mõisakooli kultuuriminister Indrek Saarele (vasakult teine) ja Norra suursaadikule Dagfinn Sørli (paremalt teine).

/ Foto: Aule Sagen

Veel enne Vääna Mõisakooli pidulikku restaureerimisjärgset taasavamist toimus 13. novembril mõisa tall-tõllakuuris Euroopa Majanduspiirkonna mõisakoolide programmi lõpukonverents.

Mõisakoolide programmi lõpukonverents vastrestaureeritud Vääna Mõisakoolis

Eesti Arhitektuurimuuseumi ja Kultuuriministeeriumi korraldatud konverentsil tutvustati kolm aastat väldanud Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) mõisakoolide programmi, mis hõlmab tegevusi restaureerimistöödest kuni mõisakesksete õppematerjalide loomiseni. Programm

on erineval moel hõlmanud pea kõiki Eesti mõisakoole, mida on täna ühtekokku 69. Eesti mõisakoolide restaureerimist ja suuremat kasutust on alates 2004. aastast toetanud Norra Kuningriigi ligi 12 miljoni euroga ja Vääna Mõisakool on üks kolmeteistkümnest mõisakoolist, mis on program-

mi „Mõisakoolid – säilitamine läbi kasutamise“ abil alates 2004. aastast restaureeritud.

Jäädvustatud restaureerimisprotsess

Veel enne konverentsi algust avati tall-tõllakuuris kunsti-ku ja fotograafi Arne Maasiku nädalaks üles pandud näitus

Vääna mõisa restaureerimisest. „Väga oluline on sajanditevanuste hoonete restaureerimine ka dokumenteerida, et väärtuslik informatsioon kaduma ei läheks,“ põhjendas kunstnik, miks ta pidas vajalikuks jäädvustada Vääna mõisa restaureerimisprotsessi erinevaid hetki. Vääna mõisa restaureerimisjärgsel taasavamispeaval said kunstniku teosed endale tänutäheks ka restaureerimisega seotud võtmeisikud.

Kultuuripärand on mõisakoolis hoitud

Näituse avamisele järgnenud mõisakoolide programmi lõpukonverentsi avas kultuuri-

aitab ka koolijuhtidel oluliselt paremini ennast mõista ning õppida hindama ja hoidma ka meie kultuurivara,“ leidis kultuuriminister, et mõisate kasutuselevõtt koolidena on oluline ka meie kultuurilise järjepidevuse tagamiseks. Saar avaldas siirast tänu Norra Kuningriigile, kes on mõisakoolide restaureerimise toetamise kaudu toetanud ka kogukondlikku arengut. Samuti oli kultuuriminister tänulik kõigile oma valitsustele, nende seas ka Harku Vallavalitsusele, kes vaatamata kitsastele oludele aitavad hoida meie kultuuripärandit. Konverentsil osalenud Norra suursaadik Dagfinn Sørli avaldas oma

kodu. Kogukonda oodatakse mõisa näiteks erinevaid kontserte nautima.

Milline on maakoolide tulevik?

Mõisakoolide programmi lõpukonverentsi põhiorhk oli haridusel. Maakooli võimaluste üle Eesti haridusmaastikul olid kutsutud arutlema Eesti, Norra ja Läti väikekoolide arendamise asjatundjad. Konverentsil lahati maakoolidega seotud võimalusi ja raskusi, tutvuti edukate näidetega ning arutleti maakoolide rolli üle regionaalarengu, kultuuripärandi säilitamise ja kogukonna väärtuste hoidmise kontekstis. Ettekannetele järgnes arutelu, millega püüti visandada eduka maakooli olemus aastal 2030. Konverentsil jäi kõlama mõte, et väikesed mõisakoolid võimaldavad paremini märgata laste vajadusi ning nende andeid toetada. Põhikoolide eksamitulemuste põhjal saab aga järeldada, et maakoolid on linnagümnaasiumide doonoriks – väikestest koolidest sirgunud paremik sinna lähebki.

Pärast konverentsi lõppu toimus Vääna Mõisakooli restaureerimisjärgne pidulik taasavamine ja ekskursioon mõisahoones, millest olid oodatud osa saama kõik kogukonnaliikmed ja paljud huvilised kaugemaltki.

AULE SAGEN

Vääna mõisahoone avas taas oma väärrikad ukсед!

13. novembril toimus Vääna Mõisakooli pidulik taasavamine, kus kõik huvilised said tutvuda mõisahoone ligi poolteist aastat kestnud ulatusliku restaureerimistöö tulemusena.

Pidulikult mõisahoone taasavamisel tervitasid ligi 200 külalist Vääna Mõisakooli direktor Gled-Airiin Saarso, Harku Vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu, Harku vallavanem Kaupo Rätsepp, Norra Kuningriigi Eesti saatkonna suursaadik Dagfinn Sørli, Kultuuriministeeriumi EMP mõisakoolide programmijuht Riin Alatalu, Harju Maavalitsuse haridus- ja kultuuritalituse juhataja Piret Hiisjärvi ning Scandec Ehitus OÜ juhataja Aivo Raud.

Tervitus- ja tänu sõnade järgselt said avamispeo külalised tutvuda mõisa värske ja väärrika ilmaga ning seda nii giidide läbiviidavatel ekskursioonidel osaledes kui ka omapead mõisa ringi vaadates.

Suur teekond

Vääna Mõisakooli hoone restaureerimistööde ettevalmistustega alustati 2013. aastal, kui Harku Vallavalitsuse tellimisel tehti mõisa kunsti ajaloolised uuringud ning restaureerimis- ja projektteerimine koos sisekujundusega.

Valminud projekti alusel taotles Harku Vallavalitsus mõisa restaureerimiseks kaasfinantseeringut EMP finantsmehhanismi 2009–2014 programmist „Mõisakoolid – säilitamine läbi kasutamise“, mille kohta laekus positiivne rahastusotsus 2013. aasta sügisel. Vääna mõisa restaureerimise kogumaksumus oli üle 1,7 miljoni euro, millest Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist eraldati selleks üks miljon ning Harku valla poolt 700 000 eurot.

Vääna mõisa peatöövõtja Scandec Ehitus OÜ alustas ehitustegevusega 2014. aasta kevadel. Pärast poolteist aastat kestnud põhjalikke ning väljakutseterohekkeid ehitustööd on

Pärast põhjalikke restaureerimistöid säreb Vääna mõis taas omaaegses hiilguses. / Foto: Valdur Vacht

Vääna mõisa taasavamise lindi lõikasid pidulikult läbi (vasakult) Vääna Mõisakooli direktor Gled-Airiin Saarso, Norra Kuningriigi Eesti saatkonna suursaadik Dagfinn Sørli, Harku Vallavolikogu esimees Arno Hirtentreu, Harku vallavanem Kaupo Rätsepp ja Scandec Ehitus juhataja Aivo Raud. / Foto: Olavi Ruhno

Harku vallavanem Kaupo Rätsepp tänas oma tervituskõnes kõiki restaureerimisprotsessiga seotud osapooli tehtud töö eest, mis viis Harku valla suure unistuse täitumiseni – renoveeritud Vääna mõisahooneni. / Foto: Olavi Ruhno

valminud nii taastatud ajaloolised mõisaruumid kui ka päris värskest rajatud ruumid, teiste seas laiendatud keldrikorrus ning senini kasutuseta olnud mõisa mõlema tiiva tornid. Lisaks on nüüdsest vanas mõisahoones nüüdisaegsete õpitugi- ja keskküte, mida siiani ei olnud.

Tänaseks on Vääna mõisahoone saanud taas enda ajaloo väärilise väljanägemise ning sinna on tagasi kolinud tänava oma 160. sünnipäeva tähistanud Vääna Mõisakool ja Vääna Mõisakooli lasteade.

KADY-ANN SUTT

Volikogu liikme kolumn

Katrín Krause:

„Vabaiühenduste töö edendab külasid“

Harku Vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja sotsiaalkomisjoni liige Katrin Krause vaatab tagasi oma tegevusele volikogus.

Vallavolikogu liige Katrin Krause peab piirkonna arengu oluliseks mootoriks vabaiühenduste tegevust. / Foto: erakogu

Kaks aastat tagasi ühe noorima Harku Vallavolikogu liikmena sukkeldusin töösse haridus-, kultuuri- ja sotsiaalkomisjonis, mille tegevusvaldkonnad on hariduse-, kultuuri-, noorsootöö-, spordi- ning sotsiaal- ja tervishoiualaste küsimuste lahendamine. Teadupärast käib ju volikogu liikme põhitöö just läbi erinevate komisjonide. Minu jaoks on olnud need kaks aastat pidev enesetäiendamine ja erinevate päevakorraliste teemade alal enda kurssi viimine.

Töö rohkemate noortega

Volikogus on praegu ülevaatamisel valla noorsootöö korraldus, kus oluliseks prioriteediks saab noorsootöö laiendamine meie suurematesse kandikeskustesse. Lisaks noorsootöö ümberkorraldamisele Tabasalus kaasame ka Harkujärve, Vääna-Jõesuu, Muraste ning

rahastamise alused, et tõhustada nende kaasamist avalike teenuste osutamisel elanikele ning vaba aja sisustamisel kandikeskustes. Vastav määruse muudatus kinnitati volikogu poolt mullu suvel ning seeläbi said meie valla vabaiühendused uued võimalused arenguks. Täna on mul hea meel valla

Noorsootöö laiendamine meie suurematesse kandikeskustesse.

suurima küla Muraste üle, kus on sellest sügisest toimiv kogukonnakeskus. Kogukonnakeskuses toimuva tegevusega on võimalik külaseltsil kaasata kohalikke elanikke, pakkudes erinevaid huvitegevusi, loenguid ning kultuurisündmusi. Küla- või kogukonnakeskuse tegevuse toetus koosneb tööjõu- ja halduskuludest. Muraste kogukonnakeskuse puhul näiteks hoonete ülalpidamiskulusid ei finantseerita, sest keskus tegutseb Muraste koolis. Volikogu esindajana

Kaks aastat pidev enesetäiendamine.

osaliselt juba toimiva tegevuse Väänas ja Kumnas. See-ega hakkab lähiaastatel valla noorsootöö haarama Tabasalust oluliselt suuremat piirkonda.

Uued võimalused arenguks

Töö tulemusel kultuuri fookusgrupi juhina said eelmisel aastal üle vaadatud vabaiühenduste tegevustoe- tuste põhimõtted. Selle eesmärgiks oli täpsustada vabaiühenduste tegevuse

kuulunud uuest aastast ka Muraste kooli hoolekogusse, kus soovin aidata kooli välisala arendamise planeerimist, et lastel oleks kvaliteetsed ja mitmekesised võimalused nii koolitundide läbiviimiseks kui ka vaba aja sisustamiseks värskes õhus.

Lisaks kinnitati volikogus sügisel 2016. a arengukava tegevuskavasse Kolmiku tee kergliiklustee projekteerimine. Nüüd on vaja hoida kätt pulsil, et Kolmiku tee ohtlik ja kitsas külasisene teelõik

saaks lähiaastatel kergliiklustee.

Vabatahtlik panus loeb

Kui heita pilk avaramalt kogu Eesti erinevatele küladele, siis saab julgelt väita, et kodanikualgatus ja kogukondlik panustamine on aidanud paljudel küladel luua paremaid arengueeldusi.

Tihti peale jääb kohaliku omavalituse rahakott õbluke- seks, kui räägime sotsiaalse infrastruktuuri arenda-

misest. Siin ongi võimalus vabaiühendusel erinevate struktuurifondide kaudu leida alternatiivsed finantseerimismehhanismid oma paikkonna arendamise rahastamiseks. Jätkates Muraste külaseltsi näitel, on vabaiühendus leidnud võimalused, et ehitada Pangapealse mänguväljak. Uuem plaan on aga noorteväljaku-skatepargi ehitus kooli kõrvale, mille ehitusprojekt valmib selle aasta lõpuks ning mille planeerimisel on kaasatud ka kohalikke noori. Rahataotlused skatepargi väljaehitamiseks on plaanis teha uue aasta alguses.

Kogukonna teenuste ja lisavõimaluste pakkumine piirkonna elanikele kodanikualgatusena on kogukondlik tegevus, mille aluseks on vabatahtlik panustamine. Pean väga oluliseks kodanikuaktiivsust ning et kodanike hääl, head mõtted ja lahendused oleks kaasatud ka meie valla juhtimises.

KATRIN KRAUSE
vallavolikogu liige

(Vasakult) Harku vallavanem Kaupo Rätsepp õnnitles Strantum OÜ juhatuses Meelis Härmsi keerulise ja olulise projekti valmimise puhul.
/ Foto: Karen Härms

Ühtekuuluvusfondi projekti „Meriküla reoveepuhasti rekonstrueerimine“ lõpetamise sündmusele olid palutud projekti läbiviimisega ühel või teisel viisil seotud inimesed, keda sooviti koostöö eest tänada.

Fotol vasakul Harku abivallavanem Erik Sandla, kelle kõrval seisavad Harku vallavolikogu liige Aadu Kana, endine vallavolikogu liige Toivo Promm ja Strantumi vee- ja kanalisatsiooni osakonna juhataja Valdo Valing.
/ Foto: Karen Härms

(Vasakult) Strantum OÜ juhatuses Meelis Härms koos projektijuhi Valdo Liivaga, kes on kogu protsessi vältel seisnud hea selle eest, et Strantumi taotletud kaasfinantseeringud saaksid positiivsed rahastusotsused ning et väga suuremahulise Meriküla reoveepuhasti rekonstrueerimistöö jõuaksid kenasti õigeaegselt valmis.
/ Foto: Karen Härms

Järjekordse suurprojekti valmimine

19. novembril toimus Ühtekuuluvusfondi projekti „Meriküla reoveepuhasti rekonstrueerimine“ lõpetamise sündmus, kus tehti projekti kokkuvõtteid ning tänati koostööpartnereid.

Kui möödunud aastal valmis Harku valla Ühtekuuluvusfondi veemajandusprojekti raames Suurupis asuv reoveepuhasti, siis tänavu septembris on astunud järjekordne samm keskkonnasäästlikuma elu suunas – Ühtekuuluvusfondi projekti raames valmis ka Murastes asuv Meriküla reoveepuhasti.

Harku vallale kuuluva ettevõtte Strantum OÜ omanduses oleva Meriküla reoveepuhasti rekonstrueerimistööde tulemusel on nüüdsest selles reoveepuhastis võimalik puhastada kuni 2300 piirkonda jääva majapidamise reovesi. Tänu uuele puhastile on nüüd võimalus teenindada oluliselt enamaid valla majapidamisi, samuti on projekti valmimine väga oluline ka keskkonna

säästmise aspektist.

Lisaks uue puhasti ehitamisele rajati projekti käigus vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktid 15 majapidamisele Tilgu teel, rekonstrueeriti ja rajati 854 m vee- ning 586 m kanalisatsioonitorustikku ja rekonstrueeriti 1 ning rajati 2 kanalisatsioonipumplat.

Tänu partneritele

Projekti valmimise puhul kuulusid Harku valla ja Strantumi erilised tänusõnad Keskkonnaministeeriumile, projekti rahastajatele, projekti koordinaatorile – sihtasutusele Keskkonnainvesteeringute Keskus –, projekteerijatele ja ehitajatele, järelevalvele ning kõigile teistele, kelle abil see mahukas töö tänaseks valminud on.

Meriküla reoveepuhasti rekonstrueerimisprojekti ehitust ettevalmistavate tegevuste finantseerimiseks sai OÜ Strantum 2011. aastal tagastamatu toetuse Läänemere tegevuskava sihtfondilt (Baltic Sea Actionplan Fund ehk BSAP), rekonstrueerimistöödeks aga 2013. aastal SA Keskkonna Investeeringute Keskuselt (KIK). Uue reoveepuhasti rajamine läks kokku maksma umbes 2,1 miljonit eurot, millest 1,5 miljonit kattis KIKi toetus. Harku vald toetas projekti ligikaudu veerand miljoni euroga. Ehitustööd teostas konsortium AS Merko Ehitus Eesti ja AS Merko Infra ning omanikujärelevalvet konsortium OÜ Projektin ja Heto Consult OÜ.

KADY-ANN SUTT

Kaunis kodu 2015: neli omanäolist koduaeda

Kaunima aia konkurss näitas taas, et Harku vallal on „oh“ Eestimaa kõige kaunimaks vallaks kujuneda. Aiapealinna tiitlile pretendeeriks sellisel juhul Alasniidu asum, kuhu on viimasel paaril aastal kõige rohkem auhindu jagatud.

Terje Rullinkov ja Rait Elvak, Alasniidu

Armas Skandinaavia-stiilis õrnkollane elumaja on tooni andnud tervele õueruumile. Tunne on selline, nagu oleksid helgesse muinasjuttu sattunud.

Terje on hobiaednikuna osanud luua aiale uhke raamhaljastuse ja palju erinevaid aiaruume, kasutades selleks rohkem puit- kui lilletaimi. Nii okkalised kui ka lehtpuupõõsad on kaunitult ansamblisse sätitud, arvestades lehe- ja okkatoone ning kasvukuju ja pikka õitsemist. Kiidusõnu väärib funktsionaalne köögiviljamaa, mis servatud peenarde ja kivismultšiga käiguteedega ning kadestamisväärses korras kompostimajandus.

See on aed, mille igas vaates leidub mõni pilgupüüdja ning kus on kõigile pereliikmetele

ruumi ning võimalusi mõnusaks ajaveetmiseks.

Katriin Lill ja Margus Jõelaid, Alasniidu

Perekond Rullinkovide aiast vaid mõnisada meetrit eemal asub järgmine aiapärl. Hoopis teised toonid ja teine stiil, kuid jällegi suurepäraselt kokkukõlav. Eks funktsionaalne maja nõuabki enda ümber selge joonega geomeetrilist aiakujundust – on ruutu, ristkülikut ja ringi –, kuid seda kõike väikese vimkaga. Näiteks aeda sisenejaid tervitab vahva pukspuudest ja kõrvitsatest kooslus, laste mängumaja-aluse liivakasti asemel on hoopis maasikapeenar ning puuriit osutub lähemal vaatlusel hoopiski suveköögi seinaks. Muide, suveköök on ehitatud lammutatud Kunstiakadeemia majast pärit palkidest.

Selles aias saab ka kõigile selgeks, miks rohkem on tihti uhkem. Seal ei näe mingit lillede ühekaupa tutsutamist – kui juba kaunis kukehari, siis vähemalt 10 meetrit jutti, kui ikka punane roos, siis palju ja mitmes kohas. Muidu märkamatuks jääda võiv minimõõtu hosta jääb samuti kohe silma,

sest neid on vähemalt kümme tükki kõrvuti.

Katriin ja Margus on loonud niivõrd omanäolise aia, et seda juba mõne teisega segi ei aja. Plusspunktid julguse ja oma ideede järjekindla elluviimise eest!

Kristo ja Mariliis Kattel ning Monika Nõmmik, Muraste

Näha on, et selles peres on kanged isetegijad koos ning põhiline ehitus- ja aiandustiim koosneb ämmast ja väimehest! Selle aia seob tervikuks kivimaterjali kasutamine. Silikaatkivist majast inspireeritult on kõik uuemad istutus-alad saanud endale kindla ja mugava silikaatäärise. Vana-perenaise sõnul teeb kivist ääris kõigile teistele peenraärtele oma hooldusmuga-

Rohkem pilte:
www.harku.ee/et/pildigaleriid

Katriin Lille ja Margus Jõelaidi võiduaia plusspunktid tulid julguse ja oma ideede järjekindla elluviimise eest. / Foto: Eva Luigas

Harku valla kaunis kodu 2015:

I koht	Katriin Lill ja Margus Jõelaid
II koht	Terje Rullinkov ja Rait Elvak
III koht	ja elustiili preemia kapsamaa eest Zoja ja Gleb Gerasimov

vusega silmad ette, sest see ei karda ei külma, kuuma, märga ega ka trimmerijõhvi.

Millist vaeva peab paepealsele alale aia rajamisel nägema, ei ole tavaliselt võimalik ette kujutada, kuid selles aias on. Tänu veel poolelioleva grilliala plaat-siledale paepõrandale on näha, mis peitub kohati vaevu mõnekümnesentimeetrise mullakihi all – puhas paas! Ometi tunnevad end seal hästi kõikvõimalikud okkalised, mis aiaäärsesse istutusalasse pandud on. Aia ehteks on keset muruplatsi sätitud tiigiga istutusala.

Zoja ja Gleb Gerasimov, Suurupi

Kui paljud peavad korralikuks aiaks üksnes iluaeda, siis slaavi verd Gerassimovid päris nii ei arva. Sest kui on ruumi ja oskusi, siis lihtsalt tuleb suur osa söögikraamist ise kasvatada. Hoolimata sellest, et peremees ja perenaine juba üsna eakad on, ei jäta nad juurikaid maha panemata ega kevadel kurgi- või tomatitaimi kasvatamata. Ja miks peakski, sest aianudus hoiab noorena ning pealegi on inseneriharidusega härra teinud aiapidamise võimalikult mugavaks – miks kasta kastekannuga, kui kastmissüsteemi ehitamine on oskaja inimese käes kätitegu.

Kui Harku Aiaselts suveperioodil jälle Avatud aedade üritustesarja planeerib, siis peab põialt hoidma, et Gerassimovide tõeliselt uhke *ogorod* ka oma väravad avab!

EVA LUIGAS
ajakiri Kodukiri

Novembri keskel avas Tennisekeskus OÜ Tabasalus Airoki-nimelise tennisekeskuse, mis on Tabasalu esimene. Mängima on sinna oodatud nii tipptasemel mängijad kui ka harrastussportlased.

Tabasalu esimene tennisekeskus on avatud!

Suvel alustas Tennisekeskus OÜ (endise nimega Viljandi Tennisehall OÜ) Tabasalu Spordikompleksi taga vallale kuuluval Staadioni 7 krundil ettevalmistustööd tennisekeskuse rajamiseks Tabasallu. Kõigest mõne kuuga on ehitustöödega ühele poole saadud ning kompleksne ja kaas-aegne tennisekeskus ongi valminud.

Uues tennisehallis on kolm siseväljakut, mida on võimalik täiendada veel kahe siseväljakuga. Välisväljakuid tuleb plaani kohaselt neli, *clay-tech*-kattega väljakud avatakse tuleval kevadel.

Tennisekeskuse arvestuslik maksumus on kokku 1,56 miljonit eurot. Harku vald tasub kontsessioonipartnerile ühekordselt 240 000 eurot.

Tennisemängijate huvi on suur

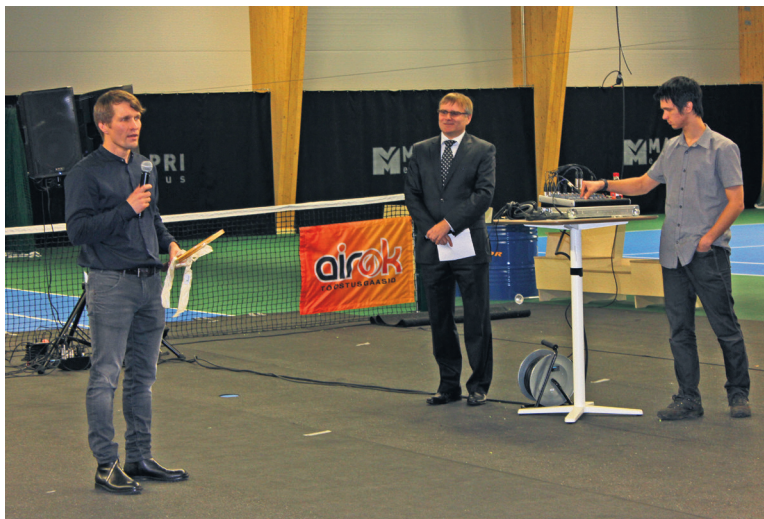
„Tennisemängijate arv on Eestis aasta-aastalt kasvamas ning samuti oli ka suur nõudlus uute avalike tenniseväljakute ja sisehalli järele Harku vallas. Seepärast lõimegi kõik vajalikud eeldused Tabasalu

Harku vallavanem Kaupo Rätsepp andis Tennisekeskusele avamise puhul kingituseks üle ajaloolise väärtusega puidust tennisereketi. Nii nagu see vana ja väärikas tennisereket on omamoodi ühe tenniseajastu sümboliks nii saab loodetavasti olema ka Tabasallu rajatud esimene tennisekeskus sümbolina uue tennise-ajastu alguseks Harku vallas. / Foto: Kady-Ann Sutt

Keskuse ruumiline lahendus on põhjalikult läbi mõeldud: lisaks tenniseväljakutele ootavad külastajaid ka vaiksem lounge, mänguväljakute klaasseintega eraldatud fuajee, tennisepood ja kohvikunurk ning teisel korrusel pealtvaatajate rõdu. / Foto: Kady-Ann Sutt

Tennisekeskus OÜ juhatuse esimees Mark Orava rõõmustas uue tennisekeskuse valmimise puhul ning tänas kõiki, kes on aidanud selle valmimisel kaasa. / Foto: Kady-Ann Sutt

tennisehalli rajamiseks, kus saaksid sportida nii noored kui ka täiskasvanud tennisesõbrad,“ selgitas Harku vallavanem Kaupo Rätsepp tennisehalli rajamise vajadust.

Lähipiirkonnas omalaadne

OÜ Tennisekeskus juhatuse esimehe Mark Orava sõnul soovisid nad rajada nüüdisaegse tennisekeskuse, mis pakub kvaliteetset teenust valla ning selle lähipiirkondade elanikele. „Soovime pakkuda tennisemängijatele tugevat erahuvikooli, mis pakub tenniseõpet lastele ja noortele ning kus käiks aktiivne klubiline tegevus – korraldatakse üritusi ja võistlusi, mis hõlmavad tennisemängijaid ja -harrastajaid üle vabariigi ning kogu maailma,“ rääkis Mark Orav nende mõtetest.

Tegemist on lähipiirkonna ainukesel omataolisel tennisehalliga Harjumaal väljaspool Tallinna, mille eesmärk on pakkuda tennisemängijatele kodulähedasi, nüüdisaegseid ja mugavaid sportimistingimusi.

Harku Vallavalitsus leidis enda koostööpartneriks Tennisehall OÜ tennisehalli rajamisel kontsessioonihanke läbiviimise tulemusel.

KADY-ANN SUTT

Lainekratid käisid avastamas elu Okka talus

Kust tuleb piim? Kuidas saavad munad karpi? Millest koob vanaema soojad sokid?

Lainekratid vaatasid üle ka Okka talu traktorid. / Foto: erakogu

Nende ja paljudele teistele küsimustele käisid Pangapealse Lasteaia Lainekrattide rühma lapsed oktoobris vastuseid otsimas Liikva külas Okka talus. Talurahvas kutsus lapsed külla kohe varahommikuks, et nad saaks oma silmaga näha loomade hommikust talitamist. Saabudes ootaski pererahvas lapsi juba väravas. Kuna lehmadel oli käes hommikune lüpsiaeg, seati sammud üheskoos lauda juurde. Lehmad

lasti karjamaalt lauta oma asemele. Pererahva abilised puhastasid nendel udarad, välja toodi lüpsinõud ning käima pandi lüpsimasin – lapsed uurisid põnevusega, kuidas piim mööda torusid voolab. Samal ajal tutvustas perenaine oma lehma, rääkis nende nimedest, iseloomudest ja vastas lõpututele küsimustele, et palju üks või teine lehm piima annab, miks on lehmil vaja saba ja sarvi, kuidas lehma tisse nimetatakse

jne. Lehmad said üksteise järel lüpstud, soe piim kurnatud ning jahutusse viidud. Lapsed tegid lehmadele pai, oli ju suur töö tehtud. Seejärel oli paras aeg kanadele ning kukkede le hommikune söök ette anda. Lapsed puistasid lindudele teri, uurisid kana ja kuke erinevusi ning piilusid samal ajal ega ühtki muna silma jää.

Loomi oli veelgi

Hommikused laudatoimetused lõpetatud, lubati lehmad

tagasi karjamaale ning õues ootasid ees uued kohtumised. Kohe lauda kõrval tervitasid Lainekratte julged ja aktiivsed vasikad ning lambad. Lapsed pakkusid loomadele leiba ja porgandit ning paitasid neid kordamööda. Perenaine rääkis samal ajal lammaste kasukatest, pehmest villast ja mida kõike sellest teha saab.

Karjakopli ootasid pererahvast juba lihavede. Lastega koos pandi loomadele söögikünadesse porgandeid. Loomad olid uhked, ilusad, võimsad ja suured. Lapsed proovisid neid ka kokku lugeda. Selgus, et majapidamises on 41-pealine lihavede ja 8-pealine piimakari.

Plaanisime rühma jõuga aidata ka puid laduda, kuid kuna ilm oli sügiseselt vesine, jäi see kahjuks ära. Piknikust me siiski ei loobunud ja nii küpsetasimegi koos lõkkel viinereid ning söime võileibu. Lastel oli söömise vahel ka lusti ja tralli, nad said pika rea heinapallide otsas mõnuga ronida ja mänguplatsil kiikuda. Päeva lõpus vaatasid Lainekratid üle veel pererahva traktorid. Tõeliselt põnev taluseiklust saatsid Okka talu perenaise õpetused, huvitavad selgitused ja head sõnad.

Tagasi lasteaeda jõudes said lapsed maitsta hommikust piima, mille lüpsi juures nad ise kohal olid. Küll oli hea ja magus piim.

TIINA KESA

TIIU MÄND

Pangapealse Lasteaed

Maa-ameti teadaanne:

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise Harku valla piirkonnas asuvate kinnistute müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 6.01.2016. Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee.

Harku Vallavalitus teatab:

■ 10.12.2016 kell 16.00 toimub Harku Vallavalitsuses (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Rannamõisa külas Tammi tee 58 maaüksuse (endise Paemurru 6) avalikustamise järgne avalik arutelu.

■ 10.12.2016 kell 17.00 toimub Harku Vallavalitsuses (Kallaste tn 12, Tabasalu alevik) Tabasalu alevikus Harku tee 7 (tunnus

19801:002:3520) maaüksuse ja selle lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse tutvustus.

■ Harku Vallavalitus tuletab meelde, et maa-maksu toetuse taotlust saavad need, kes ei ole seda sellel aastal veel teinud, esitada kuni 05.12.2015. Lisainfo <http://www.harku.ee/> maamaks või telefonil 600 3848.

Kui Vilde kõndis siinmail...

Eesti kirjanduse esimese krimi-, nalja-, reisi- ja romaani kirjaniku Eduard Vilde (1865–1933) sünnist möödus kevadel 150 aastat. Vaadates kirjaniku juubeliaastal tagasi tema eluteele, on see kulgenud ka meie kandi – Keila kihelkonna – radasid.

Pudivere mõisa kupja peres 4. märtsil 1865 sündinud Eduard Vilde lapsepõlv möödus Muuga mõisas Virumaal. 1881. aastal sai ta isa aga Keila lähedal Karjaküla mõisa valitsejaks. Pärast Tallinna kreiskoolist väljaviskamist 1882. aastal elas noor Vilde vanemate juures Karjakülas ning isa püüdis temastki, küll Vilde õnneks ebaõnnestunult, mõisavalitsejat teha.

Karjaküla aeg romaaniks

Karjaküla mõisnik Otto von Klugen ei olnud suurem asi põllumees. Omamoodi veidrikuna oli ta mõisarahva naerualune, mitte kardetud härra. Karjaküla pärishärra on saanud Vilde „Mäeküla piimamehe“ Kremeri prototüübina ilmselt tuntuimaks mõisnikuks Eesti kirjanduses. Kõige ehedamalt on Vilde kajastanud oma Kar-

jaküla-aastaid romaanis „Mäeküla piimamees“ (1916). Kandimees Tõnu Prillupi tegelaskuju on loodud mitme mehe eeskujul, üheks nendest oli piimamees Pikk-Jaagup. Tema elusaatus kirjeldamisel laenas kirjanik jooni Karjaküla kutsari Peeter Massi traagiliselt lõppenud elukäigust. Mari kuju loomisel tuli meelde Karjaküla kutsari noorik Miina Rondik, kena välimuse ja kinnise iseloomuga naine, kelle spontaanselt avaldunud hing kirjanikule imponeeris. Kõrvaltegelastest kujutas Vilde tõetruult karjast Toomast, rühmaste silmadega küürakat mehikest, kes härra iga käsu peale ütles: „Oiäh, eks

pia ikke!“ Romaani Suurpalu Radecki prototüübiks oli aga Lehola mõisa omanik Alexander von Gernet. Kõrtsieluga tutvus autor isaga koos linnas käies – ööd veedeti Harku mäel olnud kõrtsis. Kõigil mõisnikel oli tol ajal linnas sissesõiduhoov, nn *Absteige-quartier*, kus nad linnas käies peatusid.

Joone all ja joone peal

Jutustus „Musta mantliga mees“ valmis Vildel 1883. aastal ja ilmus 1886. Käsikiri sattus toona Virulase toimeta ja Jaak Järve kätte, kellele teos nii meeldis, et ta kutsus autori ajalehte tööle. Vilde oli väga karmas töötaja, kes kirjutas peamiselt jutukesi joone alla ja peale. Lisaks olnud tal eriline oskus inimestega läbi käia. 1887 tegi Vilde katse saada

Ülevallaline eakate jõulupidu Tabasalus

Eakate jõulupidu kõigile valla pensionäridele toimub
11. detsembril 2015 algusega
kell 16.30 Tabasalu
Ühisgümnaasiumis.

PEOKAVA:

- Jõulutervitused volikogu esimehelt ja vallavanemalt
- Jõulukontsert.
Esinevad: tantsugrupp Palestra, Tabasalu muusikakooli õpilased ja jõululaulud Tabasalu kammerkoorilt
- Jõululõuna Tabasalu ÜG sööklas
- Jõululoterii

BUSSIGRAAFIK:

Buss	Reis	Aeg
1	Metsakool	15:40
	Türisalu	15:45
	Naage	15:50
	Vääna-Jõesuu	15:55
	Vääna-Viti	15:58
	Suurupi teerist	16:00
	Muraste	16:03
	Ranna tee	16:05
	Maasika	16:08
	Rannamõisa kirik	16:10
Tabasalu – Harku tee	16:13	
Tabasalu ÜG	16:15	
2	Tutermaa	15:30
	Kumna	15:30
	Kumna / Metsaküla	15:35
	Kütke	15:38
	Humala	15:40
	Vääna	15:45
	Harku mäel suunaga Tallinna	15:55
	Harku keskus	15:58
	Bioloogia bussipeatus (suunaga Tallinna)	16:00
	Harkujärve bussipeatus	16:05
	Kiriku	16:06
	Alasniidu tee	16:08
Oja tee	16:09	
Tabasalu ÜG	16:15	

*Kohal olla bussipeatustes 10 minutit varem.
Lisainfo tel 600 3867.*

Tiia Spitsõn
Valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Tartu ajalehe Postimees toimetajaks-väljaandjaks. Viis kuud kestnud ponnistusi on ta hiljem nimetanud hulljulgeks teoks ning mees luges õnneks, et see kergemeelne samm luhta läks. Olgu meenutatud, et ta oli siis alles 22-aastane elu kergelt võttev nooruk. 1889 oli Vilde taas tagasi Karjakülas vanemate kostil, kirjutades seal hoogsalt. Kirjaniku järgmiseks töökohtaks sai saksakeelne ajaleht *Revalsche Zeitung*, kus ta tegutses reporteri ja kohturefrendina. Sel perioodil kirjutas ta lõbusaid lugusid ning rahvas hakkas teda kutsuma nalja-Vildeks.

Valitsejad Vääna-Vitil ja Harkus

Vilde vanemad kolisid 1893. aastal „pöörasele“ Vääna Stackelbergile kuuluvasse Vääna-Viti mõisa, kus isa sai taas

valitsejakoha. Jüri Vilde oli hoolikas mõisavalitseja; ema kandis mõisa piimakarja eest hoolt. Kord suri üks vasikas ja ema nuttis, mispeale mõisahärra oli imestanud, kuidas saab looma pärast nutta, sest tema ei suuda inimestegi puhul kurvastada. Mõne aasta pärast pidid Vilde vanemad Vääna-Vitist lahkuma põhjusel, et valitseja poeg kirjutas mõisnike- ja kirikuvastaseid raamatuid. 1899 kolisid nad Tallinna. Pärast abikaasa Jüri surma elas Vilde ema oma tütre Auguste-Marie Landbergi juures Harku mõisas, kus tema väimees oli mõisavalitseja.

Vilde eluteest kirjutamisel on tuginetud raamatule „Eduard Vilde kaasaegsete mälestustes“, Eesti Riiklik Kirjastus, Tallinn 1960.

MARIKA ALTER
Vääna raamatukogu direktor

UUS REHVIVAHETUS TABASALUS!

PIIRKONNA
SOODSAIMAD
HINNAD!MUGAV
OOTERUUM
KLIENDILE!UUTE JA
KASUTATUD
REHVIDE
MÜÜK!

Rehvivahetuse hinnad kupongi ettenäitamisel:

13"-14"	25 €
15"-16"	30 €
17"-18"	35 €
19"-20"	40 €
21"	45 €

BRONEERI OMA REHVIVAHETUS:
5676 6809

Asukoht: Ranna tee 21, Tabasalu

OOTAME LAPSI KOOS PEREDEGA
JÕULURETKELE
pühapäeval, 6. detsembril
kell 11.00-14.00 Vääna Külakojas.

JÕULURETKEL

- * meisterdame töötubades,
- * kaunistame piparkooke,
- * paneme kirja jõulusoovid ja saadame need jõuluvanale,
- * soojendame ennast lõkke ääres,
- * ÕNNELOOS,
- * tegutseb KOHVIK.

Vaata ka: www.harkulaps.ee

Kohtumiseni! Harku Valla Lastekaitse Ühingu päkapikud

SINU KOHALIK HARKU VALLA KINNISVARAMAAKLER!

Kui soovid osta või müüa kinnisvara, siis võta minuga julgelt ühendust!

IVO LUKK
+372 507 6973

ivo.lukk@remax.ee
www.remax.ee

Harkujärve kogukonnakirik

INGLITIIB LAPSEHOID OOTAB ENDA VÄIKSESSE HOIDU LAPSI VANUSES 1,5 - 6 ELUAASTAT.

♦ MEIE HOIUS ON KOHTI KOKKU 10 LAPSELE. ♦ ASUME HARKUJÄRVEL, KIRIKU TEE 2.

♦ IGA LAPSEGA TEGELETAKSE INDIVIDUAALSELT.

Huvi korral helistage
5884 1092 või kirjutage
keili.kollamaa.rander@gmail.com.

Käsitöökambri õpitoad detsember 2015

Sarapuu 12, Tabasalu

02.12.2015 Jõuluehted
03.12.2015 Süstikpitsiga lumehelbed
09.12.2015 Päkapikkude viltimine
16.12.2015 Jõulukaardid

Registreerimine kaie@effie.ee või FB lehel õpitoe teate juures.
Soodustused ja hinnainfo FB-lehel Effie Käsitöökamber
Tel. 6076602 või 5157233

SINU MAAKLER HARKU VALLAS

Vaata pakkumisi: www.1partner.ee

Ville Värk
Kutseline maakler
51 32 422
OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

HARKU VALLAVALITSUS

kuulutab välja konkursi
konsultandi
ametikohale

Konsultandina on Sinu peamiseks ülesandeks vallavanema nõustamine ja abistamine tema tegevuses ning igapäevases asjaajamises.

Peamised tööülesanded:

- vallavanema juuriidiline nõustamine tema ametikohustuste täitmisel;
- valla nimel sõlmitud lepingute registreerimine, arvestuse pidamine ja säilitamine;
- vallavanema asjaajamise korraldamine;
- osalemine vallavanema päevakava koostamisel ja haldamisel.

Nõudmised sobivale kandidaadile:

- juuriidiline kõrgharidus;
- teadmised avalikust haldusest ja kohaliku elu korraldusest;

- suuline ja kirjalik eesti keele oskus kõrgtasemel, vene ja inglise keele oskus suhtlustasandil;
- kohusetunne, täpsus, usaldusväärsus, hea suhtlemisoskus ning sealhulgas kohustuste tulemuslik ja õigeaegne täitmine.

Omalt poolt pakume:

- huvitavat tööd kiiresti arenevas omavalitsuses;
- häid võimalusi enese- teostuseks ja -arenguks;
- toetavat meeskonda.

Sinu motivatsioonikirja, milles analüüsid oma sobivust vastavalt ametikohale esitatavatele nõuetele, ja CV-d ootame hiljemalt **1. detsembriks** 2015 portaali CV Online vahendusel või personalijuhi Kaile Põldme meiliaadressile kaile.poldme@harku.ee. Lisainformatsioon telefonil 600 3845 (Kaile Põldme).

Sügisel on õige aeg ventilatsiooni puhastada!

Hinnad alates 150 €:
ridaelamu, maja, korter.

enne

pärast

UURI LÄHEMALT

www.airsmile.ee info@airsmile.ee
Tel 5615 8888, 5656 7116

Teated

■ Ehitus ja remonttööd, ka väiksema mahulised tööd. Tel 5660 7554, janek@janelldisain.ee

■ Vanametalli kokkuost, konteinerite tellimine ja transporditeenus. Metalliveoks võimalik kasutada tasuta järelhaagist. Asume Tutermaal, tel 678 2055

■ Korstnapühkija ja pottsepa litsenseeritud teenused, küttekollete kontroll, remont ja ehitus. Akti väljastamine kindlustusseltside jaoks. Tel 5690 0686

■ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet, puude ja hekkide hooldusloikust. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321

■ Pakume vaipade ja pehme mööbli keemilist puhastust. Tel. 5888 0999, info@vanastuueks.ee

■ Aastaringne fekaalivedu ja kuni 10m³ kogumismahutite tühendamise. OÜ Norringens. Tel 5662 1300

■ Põllu-, kompost- ja haljastusmuld, liiv, killustik jm. Väikeveod kalluriga. Tel 501 5992

■ Korstnapühkija teenused ja ekspertiisid. OÜ Potipois 5807 2581; info@potipois.ee

■ Raid & Ko Kinnisvara- ja Õigusbüroo kliendid soovivad osta kinnisvara Tallinna lähipiirkonnas. Info ja hindamine tasuta! kadri@raid.ee, tel: 5661 1103 Kadri Allaste

■ Fekaalivedu kuni 10 m³. Tel 5307 6766

■ Ehitusluba. Kasutusluba. Hoonete seadustamine. 5220023, Miik.

■ Müüa kuivi kasepuid 40 L kottides. 514 4332

■ Tiffany ilusalong otsib oma kollektiivi kogemustega massööri. Huvi korral palun helista telefonil 5304 0187.

■ Teostan san-tehnilisi ja pisi-remonttöid. 503 8313, juhan.haavasalu@gmail.com

■ Väljaõppinud puudelangatja teostab ohtlike puude ja okste raiet. Tööd teen tõstuki ja köistehnikaga. Kändude freesimine ja okste äravedu. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee

■ Teostame kruntide raie kompleks- teenust: raietööd, materjali kokkuvedu, kändude juurimine/freesimine, jäätmete hakkimine, okste ja kändude äravedu. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee

■ Liidame Sinu kinnistu ÜVK-trassidega, saniteeritud sisetööd, veemöödu- sõlmede montaaž, puistematerjalide müük. Liitumisprojektide koostamine, geodeetilised mõõdetööd. 5850 4300

■ RAAMATUPIDAMINE Pilve Aktivis. Aastaaruande koostamine. Tel 520 2241, info@tarknet.ee

■ Pottsepatööd ja korstnapühkimisteenus. Uute küttekahade ehitus, vanade remont. 9aastane töökogemus ja kutsetunnistus. Telefon 5690 3327

■ Pikaajaliste kogemustega pottsepp ehitab ja remondib ahjusid, pliite, soe- müüre, kaminaid. Tel 5398 7996

■ OÜ Harmet võtab tööle Tutermaa tehasesse ehitaja, kelle tööks on soojakute ehitamine. Eeldame eelnevat puidutöö kogemust. Töö aeg E – R 7.30 – 16.00. Rohkem infot Meelis Järva tel 507 4000 või e-post meelis@harmet.ee.

■ Fekaalivedu kuni 13 m³. Tel 501 0679

■ Pakume tööd kokale. Asume Vatsla külas, Tammi tee 51. Info 516 0428, vaiko.auto1@gmail.com

Harku Valla Teataja

Väljaandja: **Harku Vallavalitsus**, Kallaste tn 12, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, faks 600 3854

Toimetuse: tel **606 3830**

Kady-Ann Sutt

Aule Sagen

Reklaam ja müük:
vallaleht@harku.ee

Artiklid ja kaastööd saata:
vallaleht@harku.ee

Koduleht: **www.harku.ee**

Kujundus: Liisi Elken

Trükk: AS Kroonpress

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal kolmapäeval (v.a aprillis, juunis, juulis, detsembris). Harku Valla Teataja kanne toimub kolme tööpäeva vältel alates vallalehe ilmumispäevast. Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt ilmumiseelse nädala esmaspäevaks. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastöid lühendada ja redigeerida. Vallalehes avaldamiseks saadetud reklaamidele toimetuse keelekorrektuuri ei teosta. Harku Valla Teatajas ilmunud artiklite/uudiste/kajastuste refereerimine on lubatud vaid toimetuse kirjalikul loal.

REKLAAMI VÕI KUULUTUSE TELLIMINE

e-post **vallaleht@harku.ee**
telefon **606 3830**

Heategu teeb imet!

TABASALU LIONS KLUBI kutsub
laupäeval, 12. detsembril kell 11-16

Harku valla heategevuslikule

JÕULULAADALE TABASALU LAADAPLATSIL

Laadal leidub meelepärast nii suurtele kui väikestele:

- isetehtud head ja eestimaist jõulutoitu, suitsuliha, mett ja sinepit, hoidiseid, leiba ja piparkooke
- kõike jõuludega seonduvat, käsitööd, puust, lambavillast ja linasest esemeid
- kauneimaid jõulukuuski
- sooja jooki ja sööki
- kohal on reibas jõuluvana
- heategevuslik loosiratas
- esinevad suured ja väikesed lauljad ja tantsijad

Laada tulu läheb vähekindlustatud perede ja andekate laste abistamiseks.

HARKU VALLA TENNISE 2015. A MEISTRIVÕISTLUSED SISETINGIMUSTES

KES?

Igal tasemel tenniseharrastajad

KUS?

Kõikvõimalikel siseväljakutel

KUIDAS SAAB?

Sissekandmine ja lähem teave
kalmer@tennis24.ee, 5620 4556

AUS TÖÖ!

TABASALU
SPORDIKOMPLEKS

MILLAL?

Detsembri jooksul
üksik- ja
paarismängud,
pimemängud,
aerutennis ning
saunaga lõpetamine

VÄÄNA RAAMATUKOGU - 90

01. detsembril tähistab Väana Raamatukogu
oma 90. sünnipäeva Väana mõisa tall-tõllakuuris.

Kell 11.00 esineb Anne Velli lasteteater
etendusega „Kübarapidu“.

Kell 12.00 on tervitused ja õnnitlused
ning sünnipäevatoridi söömine.

KÕIK HUUVILISED ON OODATUD!

NÄGEMISE KONTROLL

10.12.2015
alates kell 10.00

Tabasalu eakate päevakeskuses Teenuste 2

- silmarõhu mõõtmine
- kuivasilma test
- prillide müük
- prillide pisiremont
- optilised päikesepriid

Vanaduspensionäridele
kompenseerib vald 50%
silmade kontrolli
hinnast (visiiditasust).

Prillide tellijatele silmade kontroll **8.-€**
Silmade kontroll **15.-€**

INFO ja registreerimine telefonil 603 2171

Sinu usaldusväärne ehituspartner
Harku vallas!

ERAMAJADE EHITAMINE JA RENOVEERIMINE
VUNDAMENTIDE EHITAMINE

+372 510 8726
indrek@laheperekv.ee

LAHEPERE
KINNISVARA

REKLAAMI
VÕI KUULUTUSE
TELLIMINE

e-post
vallaleht@harku.ee
telefon 606 3830

MTÜ Tervendavad Aiad
Atesteeritud maastikuehitaja
Õnne Einer
vestlussari

1. detsember 2015 kell 18.00 - 20.00
Tabasalu mahekohvik "Rohujuur"

STRESSIVABA AIANDUS II osa
Vaatame fotosid nutikalt rajatud aedadest
Eestimaal. Jagame ideid, kuidas õueruum
panna tervist teenima minimaalse
töö, vaeva, kuluga.

Osalustasu registreerudes kuni 3 päeva ette
12 eur, hiljem ja kohapeal 15 eur

Eelregistreerimine tervaiad@gmail.com
5037504 (Õnne)
www.tervendavadaiad.ee

Seoses töömahu
suurenemisega
võtame tööle

KALATÖÖTLEIAID.

Huvi korral võtke ühendust:
telefonil 501 1294
e-mail: anne@mvwool.eu
Angerja tee 32,
Hüüru küla, Saue vald

JUMALATEENISTUSED
HARKUJÄRVE KIRIKUS
IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 17.00

Õpetaja Avo Üprus
Tel: 502 0857
www.inglitiib.eu

JUMALATEENISTUSED
RANNAMÕISA
KIRIKUS
IGAL PÜHAPÄEVAL
KELL 10.30
Täpsem info Rannamõisa
kiriku kodulehel
www.rannamoisakogudus.ee

Avaldame kaastunnet
armsale õpetajale
Kairi Neerole
ISA
kaotuse puhul.

Rannamõisa Lasteaia
Müraarud emade-isadega

Avaldame kaastunnet
Kairi Neerole kalli
ISA
kaotuse puhul.

Rannamõisa Lasteaia pere

VÄÄNA-JÕESUU
KOOL PAKUB

3.A klassiõpetaja
tööd lapsehooldus-
puhkuse ajaks

alates 1. jaanuarist
2016.

TÄPSEM TEAVE
TEL 5695 7822.

Pangapealse
Lasteaia
pakub tööd

õpetaja assistendile.

Kandideerimiseks saata
CV ja soovivaldus
30. novembriks
aadressile direktor@pangapealselasteaia.ee
Lisainfo telefonil 609 8230